

Datum: 3 oktober 2022

Onderwerp:	Opvang vluchtelingen Ter Apel
Inbreng door:	Freek Franssen en Hannah Venderbos (vrijwilligers MiGreat)

Goedenavond allemaal,

Allereerst willen we onze dank uitspreken voor het feit dat wij, Freek en Hannah, als inwoners van Zwolle de mogelijkheid krijgen om onze inbreng toe te sturen en te delen met jullie. Gezien de onmenselijke situatie in Ter Apel zijn we blij dat de aanpak van de vluchtelingenopvang in Zwolle vandaag op de agenda staat, want één ding is duidelijk: er is nu acuut verlichting nodig in Ter Apel.

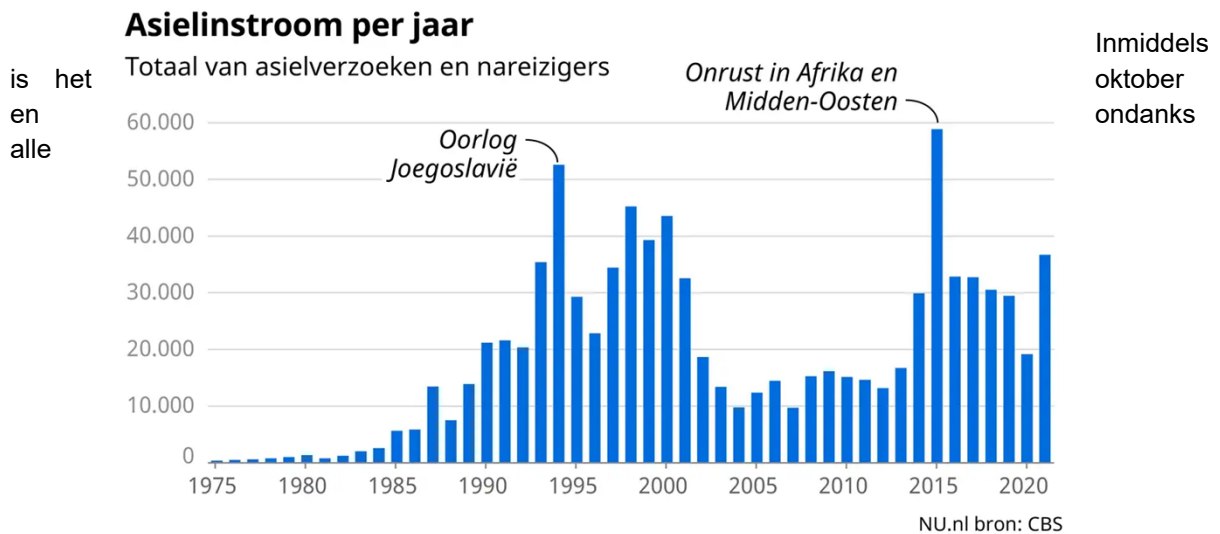
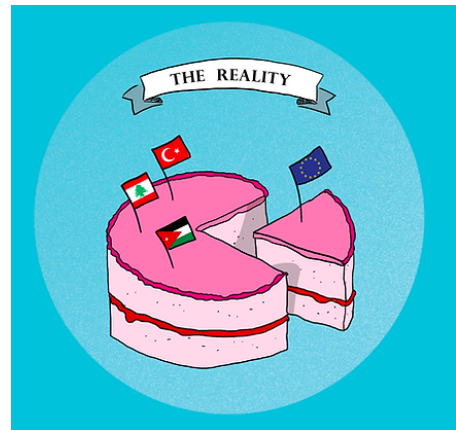
De geschiedenis laat zien dat Zwolle een openhartige stad is ten aanzien van nieuwe Zwollenaren. Zo werd in 1721 al het burgerrecht verleend aan Joodse handelaren. Joodse Zwollenaren hadden zelfs meer rechten dan die in Amsterdam: zij konden lid worden van het koopmansgilde en hadden een eigen begraafplaats en synagoge, ik citeer de recent geopende expositie in het museum [ANNO](#).

Hoe hartverwarmend is het dan om te zien dat Zwolle dit door de jaren heen blijft doen voor nieuwe Zwollenaren, waaronder de recente opvang van mensen op de vlucht vanwege de oorlog in de Oekraïne. Zij ontvingen een nieuw thuis zowel bij inwoners, bij de opvang op de Oosterenk, in Berkum en in het Dominicanenklooster in Assendorp. Daarnaast heeft Zwolle noodopvang geboden om de druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel te verlichten. Er werden slaapplekken geboden in hotel Lumen, in de Margriethaven lag een cruiseschip en de IJsselhallen opende haar deuren. De opvang voor mensen uit Ter Apel heeft in tegenstelling tot de opvang voor Oekraïners een kortdurend karakter van enkele dagen tot weken. Wij krijgen de indruk dat het doel is om symbolische 'brandjes te blussen' vanwege de situatie in Ter Apel. Inmiddels is de [boot in de Margriethaven](#) op 30 september verhuisd van Zwolle naar Genemuiden. Wordt het daarom niet tijd om opnieuw opvang te bieden aan mensen uit Ter Apel? En ditmaal niet enkele dagen, of weken, maar maanden? Hoe dan? Vraagt u zich misschien af. Er zijn ongetwijfeld kantoorpanden die niet of gedeeltelijk gebruikt worden vanwege het nieuwe hybride werken? Mogelijk kunnen kerken een rol spelen in de opvang, zoals in [Leiden](#), [Kampen](#) en IJsselmuiden al het geval is? We hebben gezien dat Zwolle heel snel opvang kan regelen: binnen een paar uur werden er honderden bedden neergezet in de IJsselhallen op donderdag 15 september. Zeven jaar geleden - in 2015 - werden hier ook vanaf juli tot december honderden Syriërs opgevangen. Het is nog steeds geen ideale plek, maar wel vele malen beter dan buiten in de kou en regen in Ter Apel.

Freek was de afgelopen weken werkzaam in Ter Apel vanuit hulporganisatie MiGreat en ondervond aan den lijve de hartverscheurende realiteit: kleine kinderen, waaronder afgelopen vrijdag zelfs 2 baby's, mannen en vrouwen die uren in de regen staan, onderkoeld raken en niet weten of ze 's nachts een plek hebben om te slapen. Wie had gedacht dat we ooit in dit prachtige land zouden stuiten op een humanitaire ramp?! Wij in ieder geval niet. Hannah vond het al verschrikkelijk genoeg om deze omstandigheden mee te maken aan de Europese grenzen, waar ze bijna 3 jaar geleden als vrijwilliger werkte in de kampen op Lesbos en waar ze een jaar later slaapzakken voor inzamelde vanwege de brand die het bekende kamp Moria verwoeste. Nooit gedacht dat er 2 jaar later slaapzakken ingezameld zouden worden om uit te delen in Ter Apel. Hoe heeft dit zover kunnen komen? De urgentie lijkt ons meer dan duidelijk, de winter komt eraan en er moet NU ingegrepen worden. Dit kan zo niet langer. Wij zijn ervan overtuigd dat wij hierin niet alleen staan en dat u dit ook niet langer met droge ogen kunt aanzien. We kunnen erover praten, we kunnen het hebben over een duurzame (langdurige) oplossing - wat ook zeker nodig is - maar wat ons betreft is het nu vooral tijd voor actie in de taxi. Heel concreet kunnen we laten zien waar wij als samenleving voor staan, een van onze drie belangrijke kernwaarden

in Nederland is “[gelijkwaardigheid](#)”, iederee moet op een gelijkwaardige manier behandeld worden, omdat alle mensen evenveel waard zijn. Helaas blijkt dit in de praktijk vaak niet het geval te zijn voor mensen op de vlucht.

En laten we eerlijk wezen, dit is niet iets wat ons plotseling is “overkomen”. Al maandenlang wordt de noodklok geluid, kinderen worden [mentaal verwaarloosd](#) en ontwikkelen in het aanmeldcentrum nog meer trauma's bovenop de ellende die ze al hebben meegemaakt. In maart gaf het [COA](#) al aan dat er meer opvangplekken bij moesten komen, omdat Ter Apel overvol raakte. Inmiddels zijn we bijna 6 maanden verder. En wat was de reactie? Lange tijd gaf niemand gehoor aan het appel dat werd gedaan op gemeenten. Mondjesmaat werd er ruimte beschikbaar gesteld voor opvang. Afgelopen mei moesten de eerste mensen buiten slapen, iets wat in de recente geschiedenis van ons land slechts één keer is voorgekomen. Het was in de jaren '90 toen een groep [Joegoslavische vluchtelingen](#) een nacht in een maisveld moesten slapen toen er meer dan [50.000 asielaanvragen](#) werden gedaan.

noodkreten zijn er nog steeds geen structurele oplossingen. Afgelopen week nog moesten er zelfs [40 mensen buiten slapen in Ter Apel](#), wat in schril contrast staat met de uitspraak van staatssecretaris Erik van der Burg die op 9 september aangaf dat er [geen asielaanvragers meer buiten](#) hoeven te slapen. Wat moet er gebeuren om gemeenten wakker te schudden? Gisteren rapporteerde de [NOS](#) over boze staatssecretaris van der Burg vanwege notabene een dalend aantal asielplekken doordat er veel gemeentelijke opvangen per 1 oktober zijn gesloten vanwege aflopende contracten met het Rijk. Waarom worden deze contracten niet verlengd? Is het wachten totdat de eerste slachtoffers vallen, dat er mensen bezwijken door de inhumane omstandigheden? Wachten totdat alle medewerkers van het COA en de IND uitvallen door burn-out klachten? Eind juli schreef het NRC al dat [een op de drie COA-medewerkers ziek thuis](#) zitten. Kortom, er moet ingegrepen worden. Er moeten onmiddellijk goede opvangplekken geregeld worden. Samen zijn we verantwoordelijk. Laten we vooral niet onze ogen sluiten, maar ons laten raken in ons hart. Hoe zou u en jij je voelen als je je huis en haard zou moeten verlaten vanwege oorlog en geweld? Zouden we dan ook niet hopen dat anderen ons helpen en een warm hart toedragen? Zijn we met elkaar niet medelevend genoeg om een handje te helpen?

En nee, denk alsjeblieft niet gelijk aan dat we al zoveel doen en dat ‘ze’ maar opgevangen moeten worden in de regio van herkomst, [dit wordt al genoeg gedaan](#). Wist u dat 85% van de ontheemden al

in niet-Europese landen wordt opgevangen? Landen die over het algemeen over veel minder middelen beschikken dan Europa. Neem bijvoorbeeld mensen op de vlucht uit Syrië, slechts 6% van hen hebben asiel gekregen in Europa, de meerderheid van hen wordt opgevangen in buurlanden, zoals Libanon. In Libanon bestaat een kwart van de bevolking uit Syriërs, een land dat mede door de enorme [explosie 2 jaar geleden](#) in diepe crisis verkeert. Kortom, we willen oproepen om niet langer te blijven wijzen naar elkaar, niet als landen naar elkaar, maar ook niet als gemeenten. We willen eindigen met een gedicht van Merel Morre die een oproep doet om nooit onze ogen te sluiten:

Ik zie je lopen
Ik ken je niet
Ik zie je schoenen
Het kind in je armen
Ik zie het leven dat je verliet
Ik zie je kilometers oorlog
Verbeten hoop op je gezicht
Ik ken je niet
Maar je grijpt me
Ik wil nooit
Mijn ogen dicht